

आयुक्त, दुग्धविकास यांच्या अधिपत्याखाली कार्यरत असलेल्या लेखापरिक्षा मंडळाकडून पशुसंवर्धन / मत्स्य/दुग्धव्यवसाय क्षेत्रातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण करुन घेणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि,पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक:- संकीर्ण- २०२१/प्र.क्र.३२/पदुम-१७

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२

दिनांक:- २४ जून, २०२२

प्रस्तावना:-

आयुक्त, दुग्धविकास यांच्या अधिपत्याखाली कार्यरत असलेल्या लेखापरिक्षा मंडळाकडून पशुसंवर्धन /मत्स्य/दुग्धव्यवसाय क्षेत्रातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण करुन घेण्यात येते. तथापि, महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था अधिनियम १९६० मधील नियम ४९ व ८१ मधील तरतूदीनुसार मान्यताप्राप्त लेखापरीक्षकाने धारण केलेली अर्हता धारण करणाऱ्या इतर लेखापरीक्षकांकडून किंवा लेखापरीक्षण संस्थेकडून करुन घेण्यास मुभा देण्यात आली आहे.

शासनाकडून राबविण्यात येणाऱ्या योजनांच्या संदर्भात इच्छुक सहकारी संस्थाकडून मागविण्यात आलेल्या प्रस्तावांचे अवलोकन केले असता, सदर सहकारी संस्थांचे विहित करण्यात आल्याप्रमाणे लेखापरीक्षण होत नसल्याचे/ झाले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. अशा परिस्थितीत प्राप्त लेखापरीक्षण अहवालानुसार अपात्र लाभार्थ्यांची निवड होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. सदर बाब टाळण्यासाठी अशा सहकारी संस्थांचे (दुग्ध, पशुसंवर्धन व मत्स्य विभाग) लेखापरीक्षण आयुक्त, दुग्धव्यवसाय यांच्या अधिपत्याखालील लेखापरीक्षा मंडळाकडून करुन घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

यासंदर्भात सहकार विभागाचे अभिप्राय घेण्यात आले असता सहकार विभागाने पुढीलप्रमाणे अभिप्राय दिले आहेत :-

“शासन अर्थसाह्याच्या पदुम संस्थांचे किमान सलग ०५ वर्षे लेखापरीक्षण लेखापरीक्षा मंडळ (पदुम), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई अंतर्गतच्या शासकीय लेखापरीक्षकांकडून करुन घेणे आवश्यक आहे. कारण शासन अर्थसाह्य मंजूर पदुम संस्थांनी मंजूर व वितरीत शासन अर्थसाह्याचे उपयोजन योग्य प्रकारे करुन त्यानुसार संस्थेचा व संस्था सभासदांचा विकास साध्य केला किंवा कसे हे तपासण्यासाठी सलग किमान ०५ वर्षे लेखापरीक्षा मंडळ (पदुम), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई अंतर्गतच्या शासकीय लेखापरीक्षकांकडून लेखापरीक्षण करणे आवश्यक आहे. पदुम संस्थांचे ०५ वर्षातून केवळ एकदा असे लेखापरीक्षण करुन घेतल्यास शासन अर्थसाह्य मंजूरीच्या उद्देशानुसार संस्थेचा व संस्था सभासदांचा विकास झाला किंवा कसे याची तपासणी १०० % करता येणार नाही. त्यामुळे, शासन अर्थसाह्य पदुम संस्थांचे सलग किमान ०५ वर्षे लेखापरीक्षा मंडळ (पदुम), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई अंतर्गतच्या शासकीय लेखापरीक्षकांकडून लेखापरीक्षण करुन घेणे बंधनकारक करण्याची धारणा आहे.”

सहकार विभागाचे वरीलप्रमाणे अभिप्राय विचारात घेऊन शासकीय योजनांचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या दुग्ध, पशुसंवर्धन व मत्स्य विभागातील सहकारी संस्थांना तसेच ज्या सहकारी संस्थांनी शासकीय योजनेचा लाभ घेतला आहे, अशा वरील सहकारी संस्थांनी पुढील किमान ५ वर्ष आयुक्त, दुग्धविकास यांच्या अधिपत्याखाली कार्यरत असलेल्या लेखापरिक्षा मंडळाचे लेखापरीक्षण बंधनकारक राहिल.

सदर परिपत्रक सहकार विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र. ०४/१ उ.स., दि.२६/०५/२०२२ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक २०२२०६२४११५५४०१७०१ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अंजली सादिकले)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. मंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. राज्यमंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई.
- ७) अपर मुख्य सचिव (नियोजन) मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अपर मुख्य सचिव (सहकार), मंत्रालय, मुंबई
- ९) प्रधान सचिव (पदुम), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) आयुक्त, दुग्धव्यवसाय विकास विभाग, वरली, मुंबई.
- ११) आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १२) सहकार आयुक्त व निबंधक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी दूध महासंघ मर्या, मुंबई.
- १४) व्यवस्थापकीय संचालक, अहिल्यादेवी होळकर शेळी व मेंढी महामंडळ, पुणे.
- १५) महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञयता व लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर.
- १६) अधिदान व लेखाधिकारी, बांद्रा, मुंबई.
- १७) निवासी व लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १८) विशेष कार्य अधिकारी, लेखापरीक्षा मंडळ (पदुम), वरली, मुंबई.
- १९) सर्व प्रादेशिक दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी
- २०) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- २१) वित्त विभाग (व्यय-२, अर्थसंकल्प-१५), मंत्रालय, मुंबई.
- २२) कक्ष अधिकारी (पदुम-१६), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २३) निवडनस्ती, पदुम-१७.